

BYLAE A

KABINETSVERKLARING OOR NEUTRALITEIT

A

Prime Minister's Office,
Cape Town.

1. 9. 1938

Verklaring

van die Standpunt deur die Unie van
Suid Afrika te word ingeneem in geval van
oorlog in Europa, met Engeland as een
van die oorlogvoerende Partye:

Die beklagde verhandelinge en betrek-
kinge tussen die Unie van Suid Afrika en die
verskillende oorlogvoerende partye sal, vir sover
betref die Unie, ongewijsig bly voortbestaan, en
voortgezet word asof daar geen oorlog gevind
word,

met die verstaanboording saamwel,
dat die beklagde verhandelinge, betrekkinge en
verpligtinge tussen die Unie en Groot Brittanje,
of enige ander van die lede van die Britse Ge-
meenskap van Nasies, vir sover sodanige
verhandelinge, betrekkinge, of verpligtinge die

gevolge is van Kontraktsuele verpligtinge
aangaande die Vloot-basis te Simon-Stad;
is van. Eij lidmaatskap, van die Lega van Nasser;
of van Sowwe die verhandelinge enz. impliciter
moet: beskou word as voortvloeiende uit die
vrijwillige assosiasie ^(mandatstelling) van die Unie met die
ander lede van die Britse Gemeenskap.

ongewoonde sal bly voortbestaan en deur
die Unie sal gehandhaaf word; en dat
Niemand sal toegelaat word om die
grondgebied van die Unie te gebruik
vir die doel van enige uit wat bekend is
om inbreuk te maak op genoemde
verhandelinge, besprekings, of verplig-
tinge

men

J. M. Kritzor.

BYLAE B

NOTULE VAN DIE KABINETSVERGADERING

Pretoria28. Sept. 1938.
intimCabinet.

Op 'n volledige Kabinet's vergadering
gehou vooorgelê — Mein Gebou, Pre-
toria — is deur my aan my Collegas
mugelik, dat naan my mening in
geval oorlog sou uitbreek in Europa
ten gevolge van die Tweid' tussen
Duitsland en Tsjechovalia en
Engeland sou daarin betrokke
wees, die houding van die Unie sal
wees soos men in bysonder uitteen
gezet in bygaande dokumente
A. en B. deur my ondertekend.

Die manierse deur my voorgelê
in Kortlike deur my uitteen gezet en
na enkele opmerkings Klaarblyklike
deur almal aangeneem. Gen. Smuts,
Havenga, Prins, had it reeds enige
tyd gelede in Kaapstad in my verteen-
genwoordiging in Kaapstad geleende sitting
van die Parlement. Hal het almal
het goedkeuring daaraan geley madat.

ik heb mij mening as versat in
Document A en B. voorgelies het.

28 Sept. 1938

B. Hertzog.

Ministers teenwoordig by gekendheid
van bogemelde Kabinetsvergadering:-

- 1) Generaal T. B. M. Hertzog.
- 2) Generaal. J. C. Smuts.
- 3) H/nt. N. C. Havenga
- 4) H/nt. O. Pirow.
- 5) Generaal. J. C. G. Kemp
- 6) Senator. A. P. J. Fourie.
- 7) Kolonel. D. Reitz.
- 8) Senator. C. F. Clarkson.
- 9) H/nt. R. Stuttaford.
- 10) H/nt. A. A. Fagan.
- 11) H/nt. H. G. Lawrence.

28/9/38

LYS VAN FOTO'S

Foto no. 1:	Generaal J.B.M. Hertzog.....	9a
Foto no. 2:	Generaal J.C. Smuts	9b
Foto no. 3:	Dr. D.F. Malan.....	9c
Foto no. 4:	Kolonel C.F. Stallard.....	9d

LYS VAN SPOTPRENTE

Spotprent no. 1:	Hertzog aan bobbejaan: Het jy nou groter vryheid?	26a
------------------	---	-----

---o00o---

BRONNELYS

1. ONGEPUBLISEERDE ARGIVALE BRONNE

1.1 *BRITTANJE*

1.1.1 BRITISH LIBRARY OF POLITICAL AND ECONOMIC SCIENCE (BLPES), LONDON

1.1.1.1 *W.H. CLARK-VERSAMELING*

Lêer 528/1.

1.1.2 PUBLIC RECORD OFFICE (PRO), LONDON

1.1.2.1 *DOMINION OFFICE (DO)*

35/90, part B.	35/530/C, file 6/7.
35/133, file 4579/64.	35/530/C, file 6/10.
35/133/1A, file 4579/10.	35/533/C, file 17/17.
35/133/1B.	35/533/C, file 17/43.
35/395, file 11005.	55/133/1A, file 4579/83.
35/530/C, file 6/5.	55/133/1B, file 4579/83.

1.1.2.2 *FOREIGN OFFICE (FO)*

371/22964/W, file 12713.	372/3098/T, file 5583.
371/23964/B, file 12645.	372/3098/T, file 5976.
371/23964/W, file 12705.	372/3160/T, file 14436/G.
371/23964/W, file 12857.	372/3202/T, file 10736.

372/3005/T, file 6326.

372/3203/T, file 15755.

372/3005/T, file 12980.

372/3203/T, file 15785.

372/3097/T, file 2473.

627/22/U, file 445.

372/3098/T, file 4471.

627/41U/DIG.

1.2 SUID-AFRIKA

1.2.1 CARNEGIE-BIBLIOTEEK, UNIVERSITEIT VAN STELLENBOSCH (US), STELLENBOSCH

1.2.1.1 DR. D.F. MALAN-VERSAMELING

Lêer F1/1/964.

Lêer F1/36/5.

Lêer F1/1/1022.

Lêer 1557.

Lêer F1/1/1269.

1.2.2 INSTITUUT VIR EIETDSE GESKIEDENIS (INEG), BLOEMFONTEIN

1.2.2.1 C.J. JUTA-VERSAMELING (PV 19)

Lêer 199.

1.2.2.2 C.R. SWART-VERSAMELING (PV 18)

Lêer 3/1/12.

Lêer 3/1/22.

Lêer 3/1/18.

Lêer 89.

Lêer 3/1/21.

1.2.2.3 E.H. LOUW-VERSAMELING (PV 4)

Lêer 2.

Lêer 29.

1.2.2.4 FEDERALE RAAD VAN DIE NASIONALE PARTY (PV 54)

Lêer 1.

Lêer 4.

Lêer 2.

1.2.2.5 I.G. VISSER-VERSAMELING (PV 181)

Lêer 5/2/2/2.

1.2.2.6 M.M. JANSEN-VERSAMELING (PV 157)

Lêer 1/3/1.

Lêer 8/1/1.

Lêer 2/28/2.

1.2.2.7 NASIONALE PARTY VAN DIE KAAPPROVINSIE (PV 27)

Lêer 1/3/2/2/1/1.

1.2.2.8 PAMFLETVERSAMELING (PV 193)

P5.45.

P24.257.

P11.10.

P24.264.

P21.22.

P27.2.

P23.1.

P27.4.

P23.9.

P27.19.

P23.30.

P27.20.

P24.17.	P27.21.
P24.18.	P27.39.
P24.67.	P27.41.
P24.69.	P27.42.
P24.89.	P27.56.
P24.105.	P27.75.
P24.252.	P32.3.

1.2.2.9 SUID-AFRIKAANSE PARTY-VERSAMELING (PV 114)

Lêer 2/2/1/1/1.

1.2.3 J.W JAGGER-BIBLIOTEEK, UNIVERSITEIT VAN KAAPLAND (UK), KAAPSTAD

1.2.3.1 DUNCAN PAPERS (BC 294)

A11.94.	A54.4.1.
A15.10.	D5.26.5.
A15.6.	D5.26.6.
A5.12.1.	D5.26.9.
A5.12.2.	A27.3 - A27.6.
A5.15.6.	

1.2.3.2 H.G. LAWRENCE PAPERS (BC 640)

E3.29.

1.2.4 SENTRALE ARGIEFBEWAARPLEK (SAB), PRETORIA**1.2.4.1 C.T. TE WATER-VERSAMELING**

A 78, vol. 13.

1.2.4.2 GENERAAL J.B.M. HERTZOG-VERSAMELING

A 32, bande 166-193.

A 292.

1.2.4.3 GENERAAL J.C.G. KEMP-VERSAMELING

A 34, band 8.

1.2.4.4 GENERAAL J.C. SMUTS-VERSAMELING

A 1, band 236.

A 1, band 243.

A 1, band 237.

A 1, band 300.

1.2.4.5 J.G. STRIJDOM-VERSAMELING

A 2, band 35.

A 2, band 40.

A 2, band 53.

1.2.4.6 J.P. JOOSTE-VERSAMELING

W 201, band 1.

1.2.5 WILLIAM CULLINAN BIBLIOTEEK, UNIVERSITEIT VAN DIE WITWATERSRAND (WITS), JOHANNESBURG

1.2.5.1 J.H. HOFMEYR PAPERS

A1/DM.

1.2.6 VERENIGDE PARTY ARGIEWE, UNIVERSITEIT VAN SUID-AFRIKA (UNISA), PRETORIA

1.2.6.1 CONGRESSES, 1934-1948

Vol. 1.

1.2.7 VRYSTAATSE ARGIEFBEWAARPLEK (VAB), BLOEMFONTEIN

1.2.7.1 N.J. VAN DER MERWE-VERSAMELING

Aanwins 110.

2. ONGEPUBLISEERDE WERKE

Ovendale, R., *Dominion opinion and British foreign policy, 1937-1939* (unp. report presented at the ICS Seminar 'Recent History of the Commonwealth, 1971-1972', University of London, 1972).

Ramphall, S.S., *Secession from the Commonwealth* (unp. report presented at the ICS Seminar 'Political and economic structure of the Commonwealth, 1951-1952', University of London, 1952).

Tamchina, R., *Imperial conference of 1937* (unp. report presented at the ICS Seminar 'Recent History of the Commonwealth, 1971-1972', University of London, 1972).

3. PROEFSKRIFTE EN VERHANDELINGE

Coetzee, D.J.J., *Die geskiedenis van die Nasionale Party, 1914-1921* (ongep. M.A.-verhandeling, UOVS, 1967).

Coetzer, P.W., *Koalisie en samesmelting 1933-1934: 'n histories-kritiese studie* (ongep. D.Phil.-proefskrif, UOVS, 1981).

Coetzer, P.W., *Die verhouding tussen die Nasionale Party en die Suid-Afrikaanse Party, 1924-1929* (ongep. M.A.-verhandeling, UOVS, 1975).

Fick, A.J., *Die Dominieumparty van Suid-Afrika, 1934-1948* (ongep. D.Litt.-proefskrif, UNISA, 1980).

Grimbeeck, M.J., *Politieke verhoudinge tussen generaals J.B.M. Hertzog en J.C. Smuts gedurende die tydperk 1933-1939* (ongep. M.A.-verhandeling, UOVS, 1978).

Koen, H.B., *F.H.P. Creswell en die Suid-Afrikaanse Arbeidersparty* (ongep. D.Phil.-proefskrif, UOVS, 1985).

Le Roux, J.H., *Die Engelssprekende as faktor in die Suid-Afrikaanse politiek, 1925-1932* (ongep. D.Phil.-proefskrif, UOVS, 1977).

Lubbe, A.J.L., *Die goudstandaardkwessie in die Suid-Afrikaanse politiek, 1931-1932* (ongep. M.A.-verhandeling, PU vir CHO, 1986).

Trollip, A.E.G., *The first phase of Hertzogism* (unp. M.A.-dissertation, UW, 1947).

Trümpelmann, M.H., *Generaal J.C. Smuts as premier van die Unie van Suid-Afrika, 1919-1924* (ongep. D.Phil.-proefskrif, UP, 1978).

Turrell, A.D., *The South African Party 1932-1934: the movement towards fusion* (unp. M.A.-dissertation, UN, 1977).

Van der Schyff, P.F., *Eric H. Louw in die Suid-Afrikaanse politiek tot 1948* (ongep. D.Litt.-proefskrif, PU vir CHO, 1974).

Van der Schyff, P.F., *Die Unioniste Party in die Suid-Afrikaanse politiek, 1910-1921* (ongep. M.A.-verhandeling, PU vir CHO, 1964).

Van der Westhuizen, L.J., *Die neutraliteitsvraagstuk as verdelingsfaktor in die Suid-Afrikaanse politiek, 1933-1940: met besondere verwysing na die rol van generaal J.B.M. Hertzog* (ongep. M.A.-verhandeling, UOVS, 1984).

4. KOERANTE

Die Burger, 1926, 1930-1939.

The Cape Argus, 1930-1939.

Cape Times, 1930-1939.

The Daily Express, 1938.

Eastern Province Herald, 1935.

The Natal Mercury, 1930-1939.

The Natal Witness, 1930-1939.

Rand Daily Mail, 1926, 1929-1939.

The Star, 1930-1939.

Die Transvaler, 1938.

Die Vaderland, 1930-1939.

Die Volksblad, 1930-1939.

Die Volkstem, 1933.

5. TYDSKRIFARTIKELS

Anon., "British Commonwealth of Nations", *Current History*, vol. 34, Sep. 1931, pp.845-848.

Anon., "The Hertzog-Smuts alliance", *The Round Table*, vol. 23, no. 91, Jun. 1933, pp.685-695.

Anon., "The national anthem", *The Round Table*, vol. 28, no. 112, Sep. 1938, pp.847-853.

Anon., "South Africa and defence", *The Round Table*, vol. 27, no. 107, Jun. 1937, pp.556-565.

Anon., "South Africa and empire defence", *The Round Table*, vol. 25, no. 99, Jun. 1935, pp 480-492.

Anon., "The Status Bill", *The Round Table*, vol. 24, no. 95, Jun. 1934, pp.662-672.

Brits, J.P., "Roos en Hofmeyr: wegbereiders vir samesmelting", *Joernaal vir Eietydse Geskiedenis en Internasionale Verhoudinge*, jg. 4, 1979, pp.22-36.

Clarke, F., "South Africa becomes a nation: the struggle for independence", *Current History*, vol. 42, no. 4, Jul. 1935, pp.372-378.

Coertze, L.I.G.N. "Genl. J.B.M. Hertzog", *Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg*, jg. 6, 1942, pp.249-258.

Cuthbertson, G.C., "Richard Stuttaford and the Anthem question of 1938", *Historia*, vol. 24, no. 2, Sep. 1979, pp.74-82.

Goosen, D.P., "Generaal J.B.M. Hertzog", *Rooi Rose*, 21 Mei 1969, pp.20,101,102.

Hall, H.D., "The genesis of the Balfour declaration of 1926", *Journal of Commonwealth Political Studies*, vol. 1, no. 3, Nov. 1962, pp.169-193.

Hofmeyr, J.H., "Neutrality really means secession", *The Forum*, vol. 1, 23 Nov. 1938, p.4.

Kapp, P.H., "Nasionalisme en neutralisme en die uitbreek van die Tweede Wêreld-oorlog: 'n vergelyking van die faktore en omstandighede wat ontwikkeling in die VSA, Suid-Afrika en Ierland bepaal het", *Historia*, jg. 36, no. 1, Mei 1991, pp.56-72.

Le Roux, J.H., "Die Rykskonferensie van 1926 as bindingsfaktor in die Suid-Afrikaanse politiek", *Joernaal vir Eietydse Geskiedenis en Internasionale Verhoudinge*, jg. 3, no. 2, Sep. 1978, pp.23-52.

Le Roux, J.H., "Die Statuswette van 1934 en die gevolglike skeuring in die Suid-Afrikaanse Party", *Acta Diurna Historica*, jg. 6, no. 2, Okt. 1977, pp.24-29.

Lovell, C.R., "An American view of General Hertzog", *Die Hertzog-annale*, jg. 4, Des. 1955, pp.6-11.

Oberholzer, J.J., "Die mens J.B.M. Hertzog tydens die Rykskonferensie van 1926", *Acta Academica* {reeks B}, no. 4, 1971, pp.14-20.

Scholtz, G.D., "Generaal Hertzog en die internasionale politiek", *Die Hertzog-annale*, jg. 3, no. 7, Des., 1954, pp.28-33.

Scott, F.R., "The end of dominion status", *The South African Law Journal*, vol. 64, 1947, pp.141-159.

Smuts, J.C., "Britain's cause is South Africa's", *The African World*, 27 Jan. 1940, pp.64,65.

Swart, M.J., "Generaal Hertzog in die Botha-tydperk", *Die Hertzog-annale*, jg. 16, no. 20, Des. 1967, pp.41-64.

Tothill, F.D., "Why General Smuts won om 4 September 1939", *Kleio*, vol. 19, 1987, pp.5-28.

Van der Westhuizen, L.J., "Die neutraliteitsdebat, 4 September 1939", *Joernaal vir Eietydse Geskiedenis*, jg. 9, vol. 1, Jul. 1984, pp.38-58.

Van Jaarsveld, F.A., "Die ontstaan van Afrikaner-nasionalisme 100 jaar gelede", *Tydskrif vir Geesteswetenskappe*, jg. 20, no. 3, Sep. 1980, pp.220-231.

Van Rensburg, A.P.J., "Die simboliese ossewatrek van 1938", *Historia*, jg. 17, no. 1, Mrt. 1972, pp.12-46.

Van Schoor, M.C.E., "Hulle het ons vryheid gaan eis", *Die Huisgenoot*, no. 2488, 5 Des. 1969, pp.48-51.

Watt, D.C., "Imperial defence policy and imperial foreign policy, 1911-1939: a neglected paradox?", *Journal of Commonwealth Political Studies*, vol. 1, no. 4, May 1963, pp.266-281.

Weber, P.A., "Dr. Malan en Die Burger", *Tydskrif vir Geesteswetenskappe*, jg. 14, no. 4, Des. 1974, pp.255-264.

6. REGERINGSPUBLIKASIES

6.1 PARLEMENTêRE DEBATTE

6.1.1 BRITTANJE

United Kingdom, House of Commons, *Parliamentary debates*, 20 Nov. 1931 (London, His Majesty's Stationary Office, 1931).

6.1.2 SUID-AFRIKA

Republiek van Suid-Afrika, *Parlementêre register, 1910-1961* (Kaapstad, Volksraad, 1970).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 24 Feb. 1925 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1925).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 20 Mei 1930 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1930).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 22 Mei 1930 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1930).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 14 Apr. 1931 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1931).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 22 Apr. 1931 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1931).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 20 Jan. 1933 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1933).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 24 Jan. 1933 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1933).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 26 Jan. 1933 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1933).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 30 Jan. 1933 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1933).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 2 Feb. 1933 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1933).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 14 Mrt. 1933 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1933).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 26 Jan. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 22 Mrt. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 26 Mrt. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 28 Mrt. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 9 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 10 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 11 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 12 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 20 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 23 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 24 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 25 Apr. 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 2 Mei 1934 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 19 Feb. 1935 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1935).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 25 Feb. 1935 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1935).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 26 Feb. 1935 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1935).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 6 Mrt. 1935 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1935).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 7 Mrt. 1935 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1935).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 31 Jan. 1936 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1936).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 3 Feb. 1936 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1936).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 15 Jan. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 25 Jan. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 27 Jan. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 1 Feb. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 3 Feb. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 4 Feb. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 22 Feb. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 23 Feb. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 5 Apr. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 6 Apr. 1937 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1937).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 7 Feb. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 18 Feb. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 15 Mrt. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 26 Jul. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 29 Jul. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 12 Aug. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 17 Aug. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 24 Aug. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 25 Aug. 1938 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1938).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 22 Mrt. 1939 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1939).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 12 Apr. 1939 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1939).

Unie van Suid-Afrika, *Debatte van die Volksraad*, 4 Sep. 1939 (Kaapstad, Nasionale Pers, 1939).

6.2 WETTE

6.2.1 BRITTANJE

United Kingdom, *British Nationality and Status of Aliens Act* (London, His Majesty's Stationary Office, 1914).

United Kingdom, *Halsbury's Status of England*, vol. 24 (London, Butterworth, 1931).

6.2.2 SUID-AFRIKA

Unie van Suid-Afrika, "Unie Nasionaliteit- en Vlae Wet", no. 40 van 1927, *Staatskoerant*, vol. 70, no. 1669, 15 Nov. 1927.

Unie van Suid-Afrika, *Wet op Suid-Afrikaanse Burgerskap*, no. 44 van 1949 (Pretoria, Staatsdrukker, 1949).

Unie van Suid-Afrika, *Wet op Kroningseed*, no. 7 van 1937 (Kaapstad, Staatsdrukker, 1937).

Unie van Suid-Afrika, "Wet op Troonafstand van koning Edward VIII", no. 2 van 1937, *Staatskoerant*, vol. 107, no. 2403, Jan. 1937.

Unie van Suid-Afrika, *Wette van die Unie van Suid-Afrika*, no. 69 van 1934 (Kaapstad, Staatsdrukker, 1934).

Unie van Suid-Afrika, *Wette van die Unie van Suid-Afrika*, no. 70 van 1934 (Kaapstad, Staatsdrukker, 1934).

Union of South Africa, *Statute Law of Transvaal*, vol. 3: 1907-1910 (Pretoria, Staatsdrukker, 1911).

7. JAARBOEKE

Unie van Suid-Afrika, *Offisiële jaarboek van die Unie en van Basoetoland, Betsjoeanaland en Swaziland* (Pretoria, Departement van Binnelandse Sake, 1928).

8. GEPUBLISEERDE WERKE

Amery, L.S., *The forward view* (London, Geoffrey Bles, 1935).

Amery, L.S., *My political life*, vol. 3: the unforgiving years, 1929-1940 (London, Hutchinson, 1955).

Armstrong, H.C., *Grey Steel, J.C. Smuts: a study in arrogance* (London, Arthur Baker, 1937).

Barnard, S.L. & Marais, A.H., *Die Verenigde Party: die groot eksperiment* (Durban, Butterworth, 1982).

Basson, J.L., *J.G. Strijdom: sy politieke loopbaan van 1929 tot 1948* (Pretoria, Wonderboom-uitgewers, 1980).

Beukes, P., *The holistic Smuts: a study in personality* (Kaapstad, Human & Rousseau, 1989).

Blackwell, L., *Farewell to parliament: more reminiscences of bench, bar, parliament and travel* (Pietermaritzburg, Shuter & Shooter, 1946).

Boydell, T., *My luck is still in: with more spotlights on General Smuts* (Cape Town, Stewart, 1948).

Braak, K., *Zuid-Afrika en Engeland: hun staatkundige verhouding* (Utrecht, J. Bijleveld, 1932).

Brady, A., *Democracy in the dominions: a comparative study in institutions* (Toronto, Toronto University Press, 1958).

Breytenbach, J.J. (Ed.), *South Africa in the modern world, 1910-1970* (Pietermaritzburg, Shuter and Shooter, 1974).

Brits, J.P., *Tielman Roos: sy rol in die Suid-Afrikaanse politiek, 1907-1935* (Pretoria, Makro-boeke, 1979).

Brotz, H., *The politics of South Africa: democracy and racial diversity* (London, Oxford University Press, 1977).

Bruun, G. & Mamatey, V.S., *The world in the twentieth century* (Boston, D.C. Neath & Co., 1967).

Burt, A.L., *The evolution of the British Empire and Commonwealth* (Boston, Heath, 1956).

Buxton, S.C., *General Botha* (London, John Murray, 1924).

Campbell, A., *Smuts and Swastika* (London, Victor Gollancz, 1943).

Cillié, P.J., *Hertzog en Malan: die jare van skeuring, 1934-1939*, {Genl. J.B.M. Hertzoggedenklesing X, 25 Sep. 1980} (Pretoria, Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, 1980).

Cilliers, A.C., *South African nationalism or British holism* (Stellenbosch, Pro Ecclesia, 1938).

Coetzer, P.W. & Le Roux, J.H. (reds.), *Die Nasionale Party*, deel 4: die Gesuiwerde Nasionale Party, 1934-1940 (Bloemfontein, INEG, 1986).

Cowen, D.V., *Parliamentary sovereignty and the entrenched sections of the South African Act* (Kaapstad, Juta, 1957).

Crafford, F.S., *Jan Smuts: a biography* (Cape Town, H.B. Timms, 1945).

Cross, C., *The fall of the British Empire, 1918-1968* (London, Hodder & Stoughton, 1968).

Dawson, R.M. (Ed.), *The development of dominion status, 1900-1936* (London, Oxford University Press, 1937).

Degenaar, J.J., *Afrikaner nationalism* (Cape Town, Center for Intergroup Studies, UCT, 1978).

De Kiewiet, C.W., *The imperial factor in South Africa: a study in politics and economy* (Cambridge, Cambridge University Press, 1937).

De Kock, W.J., *Geskiedenis van Suid-Afrika* (Pretoria, Departement van Inligting, 1971).

De Kock, W.J. (Ed.), *Dictionary of South African Biography*, vol. 1 (Cape Town, Tafelberg, 1976).

De Kock, W.J. & Krüger, D.W. (reds.), *Suid-Afrikaanse biografiese woordeboek*, deel 2 (Kaapstad, Tafelberg, 1972).

De Villiers, D. & De Villiers, J., *Paul Sauer* (Kaapstad, Tafelberg, 1977).

Du Plessis, W., *Die goue draad* (Johannesburg, Afrikaanse Pers Boekhandel, 1970).

Duvenhage, G.D.J., *Imperialisme en nasionalisme: kerngeskiedenis van Suid-Afrika, 1888-1948* (Johannesburg, McGraw-Hill, 1978).

Edelman, H., *Vorming en ontvoogding van de Unie van Zuid-Afrika* (Rotterdam, N.V.H.A. Kramers en Zoon's, s.j.).

Elton, G., *Imperial Commonwealth* (London, Colliers, 1945).

Engelenburg, F.V., *Generaal Louis Botha* (Pretoria, J.L. van Schaik, 1928).

Geyser, O., *Hertzog en Smuts: 'n herevaluering*, {Genl. J.B.M. Hertzoggedenklesing XVIII, 28 Sep. 1989} (Pretoria, Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, 1989).

Geyser, O. (samesteller), *Dr. H.F. Verwoerd die republikein: hoofartikels uit Die Transvaler, 1937-1948* (Kaapstad, Tafelberg, 1972).

Geyser, O. & Marais, A.H. (reds.), *Die Nasionale Party*, deel 1: agtergrond, stigting en konsolidasie (Bloemfontein, INEG, 1983).

Goold-Adams, R.J.M., *South Africa today and tomorrow* (London, John Murray, 1936).

Graham, G.S., *A concise history of the British Empire* (London, Thomas and Hudson, 1970).

Grobler, J.C.H., *Politieke leier of meeloper?: die lewe van Piet Grobler, 1874-1942* (Johannesburg, Scripta Africana, 1988).

Hancock, W.K., *Smuts 1: the sanguine years, 1870-1919* (London, Cambridge University Press, 1962).

Hancock, W.K., *Smuts 2: the fields of force, 1919-1950* (London, Cambridge University Press, 1968).

Hancock, W.K., *Survey of British Commonwealth Affairs*, vol. 1: problems of nationality, 1918-1936 (London, Oxford University Press, 1937).

Hancock, W.K. & Van der Poel, J., *Selections from the Smuts papers*, vol. 3: Jun. 1910 - Nov. 1918 (London, Cambridge University Press, 1966).

Hancock, W.K. & Van der Poel, J., *Selections from the Smuts papers*, vol. 5: Sep. 1919 - Nov. 1934 (London, Cambridge University Press, 1973).

Hogan, A.E. & Powell, I.G., *The government of Great Britain and the dominions beyond the seas* (London, University Tutorial Press, 1925).

Ingham, K., *Jan Christiaan Smuts: the conscience of a South African* (Johannesburg, Jonathan Ball, 1986).

Joseph, J., *South African statesman: Jan Christiaan Smuts* (London, Folkestone, 1970).

Joubert, D.J. (samesteller), *Oorlogsverklaring 1939: drama in die Volksraad* (Kaapstad, Tafelberg, 1972).

Karis, T. & Carter, G.M. (Eds.), *From protest to challenge: a documentary history of African politics in South Africa, 1882-1964*, vol. 1: protest and hope, 1882-1934 (California, Hoover Institution Press, 1972).

Karis, T. & Carter, G.M. (Eds.), *From protest to challenge: a documentary history of African politics in South Africa, 1882-1964*, vol 2: hope and challenge, 1935-1939 (California, Hoover Institution Press, 1972).

Keith, A.B., *The constitutional law of the British dominions* (London, MacMillan, 1933).

Keith, A.B., *The dominions as sovereign states: their constitutions and governments* (London, MacMillan, 1938).

Keith, A.B., *The king and the imperial crown* (London, Longmans, 1936).

Keith, A.B., *The king, the constitution, the empire and foreign affairs: letters and essays, 1936-1937* (London, Oxford University Press, 1938).

Keith, A.B., *Letters and essays on current imperial and international problems, 1935-1936* (London, Oxford University Press, 1936).

Keith, A.B., *Letters on imperial relations: Indian Reform Constitutional and International Law, 1916-1935* (London, Oxford University Press, 1935).

Keith, A.B., *The privileges and the rights of the crown* (London, C.A. Pearson, 1937).

Keith, A.B., *The sovereignty of the British dominions* (London, MacMillan, 1929).

Keith, A.B., *Speeches and documents on the British dominions* (London, Oxford University Press, 1948).

Kellas, J.G., *The politics of nationalism and ethnicity* (Boston, MacMillan, 1991).

King-Hall, S., *The empire yesterday and today* (London, Oxford University Press, 1937).

Knaplund, P., *Britain Commonwealth and Empire, 1901-1955* (London, Hamish Hamilton, n.d.).

Knaplund, P., *The British Empire, 1815-1939* (London, Hamish Hamilton, 1942).

Krüger, D.W., *Die Britse imperialisme: post mortem van 'n teenstander*, {Genl. J.B.M. Hertzoggedenklesing IV, 22 Mrt. 1974} (Pretoria, Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, 1974).

Krüger, D.W., *South African parties and policies, 1910-1960: a select source book* (Cape Town, Human & Rousseau, 1960).

Le May, G.H.L., *British supremacy in South Africa, 1899-1907* (London, Oxford University Press, 1965).

Le Roux, J.H., *Die simboliese ossewatrek van 1938 en die Hertzogbewind*, {Genl. J.B.M. Hertzoggedenklesing XVII, 22 Sep. 1988} (Pretoria, Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, 1988).

Le Roux, J.H. (reds.), *Generaal J.B.M. Hertzog: sy strewe en stryd*, vol. 1 (Johannesburg, Perskor, 1987).

Le Roux, J.H. & Coetzer, P.W., *Die Nasionale Party*, deel 2: die eerste bewindsjare, 1924-1934 (Bloemfontein, INEG, 1980).

Le Roux, J.H. & Coetzer, P.W., *Die Nasionale Party*, deel 3: die eerste bewindsjare, 1924-1934 (Bloemfontein, INEG, 1982).

MacInnes, C.M., *The British Commonwealth and its unsolved problems* (London, Longmans, 1925).

McIntyre, W.D., *The Commonwealth of Nations: origins and impact, 1869-1917* (Minneapolis, University of Minnesota Press, 1977).

Mahaffy, R.P., *The Statute of Westminster: with an introduction, notes and index* (London, Butterworth, 1932).

Malan, D.F., *Afrikaner-volkseenheid en my ervarings op die pad daarheen* (Kaapstad, Nasionale Boekhandel, 1959).

Malan, M.P.A., *Die Nasionale Party van Suid-Afrika: sy stryd en sy prestasies, 1914-1964* (Elsiesrivier, Nasionale Handelsdrukkery, 1964).

Mansergh, N., *The Commonwealth and the nations* (London, Royal Institute of International Affairs, 1948).

Mansergh, N., *The Commonwealth experience*, vol. 2: from British to multi racial Commonwealth (London, MacMillan, 1982).

Mansergh, N., *Survey of British Commonwealth Affairs: problems of external policy, 1931-1939* (London, Oxford University Press, 1952).

Marquard, L., *The peoples and policies of South Africa* (London, Oxford University Press, 1952).

Marriott, J.A.R., *The evolution of the British Empire and Commonwealth* (London, Nicholson & Watson, 1939).

Marriott, J.A.R., *A history of Europe: from 1815 to 1939* (London, Methuen & Co., 1946).

Meintjies, J., *General Louis Botha: a biography* (London, Cassell, 1970).

Meiring, P., *Jan Smuts: die Afrikaner* (Kaapstad, Tafelberg, 1974).

Meiring, P., *Ons eerste ses premiers* (Kaapstad, Tafelberg, 1972).

Meiring, P., *'n Terugblik op koalisie na 50 jaar*, {Genl. J.B.M. Hertzoggedenklesing XIII, 22 Sep. 1983} (Pretoria, Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, 1983).

Meiring, P., *Tien politieke leiers* (Kaapstad, Tafelberg, 1973).

Miller, J.D.B., *Britain and the old dominions* (London, John Hopkins Press, 1966).

Muir, R., *The expansion of Europe: the culmination of modern history* (New York, Kennikat Press, 1970).

Muller, C.F.J., *Die Britse owerheid en die Groot Trek* (Johannesburg, Simondium, 1963).

Muller, C.F.J., *Sonop in die suide: geboorte en groei van die Nasionale Pers* (Kaapstad, Nasionale Boekhandel, 1990).

Muller, H., *Generaal J.B.M. Hertzog en die buiteland*, {Genl. J.B.M. Hertzog-
gedenklesing VIII, 12 Okt. 1978} (Pretoria, Suid-Afrikaanse Akademie vir
Wetenskap en Kuns, 1978).

Mullin, S.G., *General Smuts*, vol. 2 (London, Faber & Faber, s.j.).

Nathan, M., *The South African Commonwealth: constitution, problems and social conditions* (Johannesburg, Speciality Press of South Africa, 1919).

Naudé, J.D., *Generaal J.B.M. Hertzog en die ontstaan van die Nasionale Party, 1913-1914* (Johannesburg, Voortrekkerpers, 1970).

Neame, L.E., *General Hertzog: prime minister of the Union of South Africa since 1924* (Great Britain, Hurst & Blachett, n.d.).

Neame, L.E., *Some South African politicians* (Cape Town, Maskew Miller, 1929).

Newton, A.P., *A hundred years of the British Empire* (London, Duckworth, 1947).

Olivier, G.C., *Suid-Afrika se buitelandse beleid* (Pretoria, Academica, 1977).

Palmer, G.E.H., *Consultation and co-operation in the British Commonwealth* (London, Oxford University Press, 1934).

Paton, A., *Hofmeyr* (London, Oxford University Press, 1965).

Pirow, O., *James Barry Munnik Hertzog* (Cape Town, Howard Timms, n.d.).

Porter, B., *A short history of British imperialism, 1850-1970* (London, Longmans, 1975).

Rhodie, D.O., *Suid-Afrika: van koloniale onderhorigheid tot soewereine onafhanklikheid* (Johannesburg, Perskor, 1974).

Saker, H., *The South African flag controversy, 1925-1928* (Cape Town, Oxford University Press, 1980).

Schoeman, B., *My lewe in die politiek* (Johannesburg, Perskor, 1978).

Schoeman, B.M., *Parlementêre verkiesings in Suid-Afrika, 1910-1976* (Pretoria, Aktuele Publikasies, 1977).

Scholtz, G.D., *Dr. Nicolaas Johannes van der Merwe, 1888-1940* (Johannesburg, Voortrekkerpers, 1944).

Scholtz, G.D., *Hertzog en Smuts en die Britse Ryk* (Kaapstad, Tafelberg, 1975).

Scholtz, G.D., *Die ontwikkeling van die politieke denke van die Afrikaner*, deel 5: 1899-1910 (Johannesburg, Perskor, 1979).

Scholtz, G.D., *Die ontwikkeling van die politieke denke van die Afrikaner*, deel 6: 1910-1924 (Johannesburg, Perskor, 1979).

Scholtz, G.D., *Die ontwikkeling van die politieke denke van die Afrikaner*, deel 7: 1924-1939 (Johannesburg, Perskor, 1979).

Scholtz, G.D., *Suid-Afrika en die wêreldpolitiek, 1652-1952* (Johannesburg, Vooortrekpers, 1954).

Seaman, I.C.B., *Victorian England: aspects of English and imperial history, 1837-1901* (London, Methuen & Co., 1973).

Smuts, J.C., *Greater South Africa: plans for a better world* (Johannesburg, Truth Legion, 1940).

Smuts, J.C., *Jan Christiaan Smuts* (Cape Town, Cassell & Co., 1952).

Snyder, L.L., *Varieties of nationalism: a comparative study* (Illinois, Dryden Press, 1976).

Spies, F.J. du T. (red.), *Die Hertzogtoesprake*, deel 2: Mrt. 1910 - Mrt. 1913 (Johannesburg, Perskor, 1977).

Spies, F.J. du T. (red.), *Die Hertzogtoesprake*, deel 3: Apr. 1913 - Apr. 1918 (Johannesburg, Perskor, 1977).

Spies, F.J. du T. (red.), *Die Hertzogtoesprake*, deel 4: Apr. 1918 - Jun. 1924 (Johannesburg, Perskor, 1977).

Spies, F.J. du T. (red.), *Die Hertzogtoesprake*, deel 5: Jul. 1924 - Sep. 1932 (Johannesburg, Perskor, 1977).

Spies, F.J. du T. (red.), *Die Hertzogtoesprake*, deel 6: Okt. 1932 - Sep. 1942 (Johannesburg, Perskor, 1977).

Stewart, R.B., *Treaty relations of the British Commonwealth of Nations* (New York, MacMillan, 1939).

Stultz, N., *Afrikaner politics in South Africa* (London, University of California Press, 1974).

Stultz, N., *The electoral revival of the National Party in South Africa, 1934-1948* (Boston, Boston University, 1965).

Thom, H.B., *Dr. D.F. Malan en koalisie* (Kaapstad, Tafelberg, 1988).

Thompson, L.M., *The unification of South Africa, 1902-1910* (Oxford, Clarendon Press, 1960).

Thornton, A.P., *The imperial idea and its enemies: a study in British power* (London, MacMillan, 1959).

Toynbee, A.J. (Ed.), *British Commonwealth relations: proceedings of the first unofficial conference in Toronto, 11-12 Sep. 1933* (London, Oxford University Press, 1934).

Van den Heever, C.M., *Generaal J.B.M. Hertzog* (Johannesburg, A.P. Boekhandel, 1943).

Van Jaarsveld, F.A. & Scholtz, G.D. (reds.), *Die Republiek van Suid-Afrika: agtergrond, ontstaan en toekoms* (Johannesburg, Voortrekkerpers, 1966).

Van Wyk, A., *Die Keeromstraatkliek: Die Burger en die politiek van koalisie en samesmelting, 1932-1934* (Kaapstad, Tafelberg, 1983).

Van Wyk, A., *Vyf dae Oorlogskrisis van 1939: 'n spanningsverhaal uit Suid-Afrika se geskiedenis* (Kaapstad, Tafelberg, 1985).

Walker, E.A., *The British Empire: its structure and spirit, 1497-1953* (London, Bowes & Bowes, 1953).

Walker, P.G., *The Commonwealth* (London, Secker & Warburg, 1962).

Wheare, K.C., *The constitutional structure of the Commonwealth* (London, Oxford University Press, 1960).

Wheare, K.C., *The Statute of Westminster and dominion status* (London, Oxford University Press, 1949).

Williams, B., *Botha, Smuts and South Africa* (London, Hodder & Stoughton, 1945).

Williamson, J.A., *A short history of British expansion: the modern Empire and Commonwealth* (London, MacMillan, 1947).

Wilson, D.F., *Smuts of South Africa: soldier and peacemaker* (London, S.C.M. Press, 1946).